

M	7.22	15.41
D	7.23	15.40
W	7.25	15.40
D	7.26	15.39
V	7.27	15.39
Z	7.28	15.38
Z	7.30	15.38
M	7.31	15.38
D	7.32	15.38
W	7.33	15.37
D	7.34	15.37
V	7.35	15.37
Z	7.36	15.37
Z	7.37	15.37
M	7.38	15.37
D	7.39	15.37
W	7.40	15.38
D	7.40	15.38
V	7.41	15.38
Z	7.42	15.39
Z	7.43	15.39
M	7.43	15.40
D	7.44	15.40
W	7.44	15.41
D	7.44	15.41
V	7.44	15.42
Z	7.45	15.42
Z	7.45	15.43
M	7.45	15.41
D	7.45	15.45
W	7.45	15.46

Deze tabel geeft wezenlijk uur gens de zon.

Drukkerij en Bureel : NIEUWPOORTSTEENWEG, 44, OOSTENDE
TELEFOON 72.658
Postcheckrekening 1070.98
Verschijnt elken Vrijdag avond

U het Sprotseizoen daar is...

Toekomstplannen Gemeenschappelijke Visscherij

Is er wel iemand die nooit plannen smeed heeft voor de toekomst? Jonge mannen bouwen gaarne kasteelen in de lucht: wat zullen ze al niet doen wanneer ze groot en vrij zullen zijn; ouders hebben maar een wensch, 't is dat hun kinderen later beter of minstens zoo welluidend zouden zijn als zij, en wanneer potmoeder stillertjes zit te mijmeren, zegt men soms te zeggen: «Grootje is 'n 't practiseeren hoe haar kind's kinderen aan hun brood zullen komen.» Collectieve, maatschappelijke plannen worden ook wel eens gevormd, niet alleen door droomers of dweepers, maar door menschen, die het goed meenen en met leedwezen vaststellen, zelfs als 't hun niet persoonlijk aangaat, maar de algemeene lotverbetering voortgaat, door ikzicht, domme onverschilligheid of schrik voor nieuwigheden. Onwillekeurig werden die beschouwingen ons ingegeven bij het lezen van het afgste nummer van «Het Visscherijblad».

«Gelijkzijdig, schrijft men uit Holland, is ook de visscherij minder geworden. Of dit te wijten is aan de donkere maan of aan een verplaatsing van de visscherij, is natuurlijk niet met juistheid te zeggen. Mogelijk zijn beide de oorzaken van de mindere vangsten.» Het gaat daar over de haringvangst, maar wij weten dat bij ons, in volle seizoen van de sprotvisscherij, de vangsten de laatste weken ook zeer teleurend zijn geweest. Veel schepen zijn verloren en rondzwelende in zee, onder sprot of met onbeduidende hoeveelheden naar huis moeten terugkeeren. Te Oostende liggen ze ook al tien dagen zonder in zee te kunnen gaan.

Waren wij niet verplicht, zeggen de visschers, in eene zoo nauwe waterstrook te visschen, maar mochten wij gaan vissen waar wij willen, dan zouden wij al sprot gevonden hebben. Ja, hoe ging het, toen geen bezettingmacht de visschers dwong binnen een bepaald afstand van de kust te blijven? Toen was elke visscher overtuigd dat hij het best west was de sprotscholen te ontploffen. Was hij er de vorige reis in midden in gevallen zonder opgemerkt worden, dan wachte hij zich doorzichten wel dit aan de andere visschers te deelen en trachtte er den volgenden dag heimelijk uit te muizen, niet de hoop, dat de anderen weinig of geen sprot zouden vinden en dat hij op zijn onvoldoende gespijste markt hoge prijzen zou maken.

Zijn ikzichtige berekening viel niet uit, want, zoals hij het zoo gewenscht hebben, en het gebeurde dikwijls dat zij op goed vallen 't uit waren uitgevallen, de grootste vangsten maakten.

In de gewone alledaagsche visscherij, zelfs bij de garnaalvangst, speelt de eerzucht, de zorg en de oplettendheid van den schipper heel zeker een rol in den uitslag der reizen, alles samen genomen.

Vóór den oorlog waren het bijna altijd dezelfde schippers die de schoonste en best verzorgde garnaal aanbrachten en die dan ook de schoonste prijzen oostreken bij den verkoop.

Zijn in de grootvisscherij niet sommige kapiteins bekend als de koning van de visscherij, omdat ze jaar uit jaar in, bij de grootste of bijna de grootste vangsten binnen brengen?

Maar al wie enigszins in de visscherij thuis is, zou ook met naam en toenaam de belangrijkste schippers kunnen noemen, die ondanks een alom erkende bekwaamheid, anders niet hebben dan tegenslag na het op den duur van armoede moeten opgeven.

De visscherij is een loterij, wordt er soms gezegd, en daar steekt in 't algemeen veel waarheid in, maar het is vooral waar in de sprot- en haringvisscherij.

Niet alleen is die visscherij zeer verhillend van jaar tot jaar, en weet men nooit met zekerheid of de vangsten rijk of arm zullen zijn, maar wanneer het seizoen gunstig uitvalt, en sprot of haring in dikke scholen op onze kust aanwezig is, weet men bij 't uitvaren nooit mist of er West, Noord of Oost uit moet gestuurd worden om die scholen te vinden. Van daar veel tijdverlies en kosten.

De verplaatsingen van de kabeljauwscholen tusschen Terra-Neuve, Groenland en IJsland, 't is te zeggen over ontgelijke afstanden, zijn veel beter bekend dan de verplaatsingen van de sprotscholen op onze betrekkelijk kleine kust.

kust; lange en talrijke opnamen zouden hoeven gedaan te worden omtrent warmte, zoutgehalte en helderheid van het kustwater, de toestand van den dampkring, helder of besloten weder, klare of donkere maan en andere dergelijke dingen meer.

Misschien wordt dit wel eens ter hand genomen ten voordeele van onze visschers en van de bevoorrading van onze bevolking, maar intusschen blijft de sprot- en haringvisscherij eene loterij, waarin niemand weet wie winnen zal.

't Kan voor sommigen een onverwacht en laat ons maar zeggen, onverdiend fortuin zijn, vermits er niets bijzonders moest voor gedaan worden, terwijl het voor veel andere, even verdienstelijke visschers, eene wreede ontgoocheling zal zijn, door ikzicht, domme onverschilligheid of schrik voor nieuwigheden.

Als ooit een gelegenheid tot samenwerking en samenwerking bestaan heeft, dan is het zeker wel hier, en nooit is de kans daartoe gunstiger gebleken dan thans.

Nu de prijs van sprot en haring op voorhand door de Aankoopcentrale is vastgesteld, nu de visscherij moet worden bedreven in een familij beperkt, van overheidsweg aangeduid gebied, waarom zouden de vangsten niet gemeenschappelijk worden afgeleverd en de prijs in verhouding van toenemend of paardkracht aan ieder deelnemend vaartuig worden uitbetaald?

't Is niet omdat de sprotscholen tijdelijk zijn uitgegaan, dat men de sprotvangst moet aanzien als afgedaan; er is nog eene gansche maand sprot te verwachten, het zou dus nog de moeite loonen om het gemeenschappelijk stelsel toe te passen.

En als men het te laat acht voor de sprot, dat men het dan toepasse voor de haringvisscherij, die een paar dozijn vaartuigen vanaf einde December van uit Grevelingen gaan beproeven.

Daar onder de kust, waar onze visschers vroeger met geen straffen noch kanonschoten waren buiten te houden, daar is haring in overloed; maar hij zit ook dikker op de eene plaats dan op de andere en het is met het oude stelsel van elk voor zijn eigen niet uitgesloten dat de eene visscher zich met veel minder zal moeten tevreden stellen dan de andere, terwijl met samenwerking niemand zou teleurgesteld zijn.

Wat in 't voordeel pleit van deze samenwerking, is het feit dat te Grevelingen niet als te Oostende, alle visschers terzelfdertijd de haven moeten verlaten en ook allen tezamen terug moeten binnemen. Geen sprake van voor de anderen uit te loopen of een paar uren langer op de visscherij te blijven.

Misschen zullen er wel weinig ontwikkelde visschers of schippers zijn, die niet voor redeneering vatbaar zijn; anderen zullen misschien hun ingeboren ikzicht niet kunnen overmeesteren en op den grooten buit beluimd zijn, op gevaar af van eene kale reis thuis te komen; anderen nog zullen, wars van alle nieuwheid, met afkeurend gezicht de schouders ophalen.

Hier zou dan ook, naast een overtuigende stem, een kloofke hand met vastberaden gebaar den weg moeten wijzen. Welk gezag kan zich hier doen gelden? Vroeger zijn in raadgevende vergaderingen dikwijls voorstellen algemeen belang die niets anders dan 't algemeen belang beoogden en door de meerderheid der betrokkenen volmondig werden geprezen, maar die nooit verwezenlijkt werden omdat eenige dwarsdrijvers niet meewilden en omdat eene raadgevende vergadering de macht niet heeft om wat door de meerderheid in 't algemeen belang nuttig wordt geoordeeld, verplichtend op te leggen.

Thans is dit niet meer zoo: de Hoofdgroepering Visch en Visscherijproducten bezit thans de macht om al wat het bedrijf bevordert kan gebiedend op te leggen, en van den leider der Afdeling Productie mag des te meer verwacht worden dat hij voor deze taak zal opgewassen blijken, daar hij geheel belangloos staat tegenover den bijzonderen visscherijtak waarover het hier gaat.

Aan de vruchten kent men den boom!

VERITAS.

Voor de Scheldevischers

De beheerraad van de Gemeenschappelijke Kas voor Zeevisscherij vergaderde Woensdag onder voorzitterschap van den heer Bauwens.

Beslist werd de door de Scheldevischers te betalen premie voor oorlogsriscio van 2,45 op 1,10 fr. t.h. terug te brengen, daar het risico niet hetzelfde is als voor die der Noordzeevisschers.

De Zeevaardigheid van sommige Visschersvaartuigen

In ons nummer van 21 November l.l. meldten we dat sommige visschersvaartuigen als niet zeevaardig konden aanzien worden en zij zonder in het bezit te zijn van het bewijs van het tegenwoordig, naar zee togen.

De heer Zeevaartinspecteur Lafère, die hiervan op de hoogte was, deelde onze zienswijze en dank zij zijn doordrijvend optreden, is hieraan reeds verholpen.

Vanaf heden mag geen enkel vaartuig nog zee kiezen, zoo het niet eerst gekeurd werd.

De Verdeling van Visch en Mosselen

Gemeld werd dat voortaan Oostende een hooger kwantum visch en ook mosselen zou in ontvangst mogen nemen.

Uit inlichtingen ter bevoegder plaats ingewonnen, blijkt echter dat Oostende reeds rijklijk aan visch beedeeld zou zijn, vergeleken bij andere steden van het land en dat voor wat de mosselen betreft, deze alleen zullen gestuurd worden, zoo de uit het buitenland aangevoerde hoeveelheden het toelaten.

Daarmee schijnt de zaak dus opgelost.

De Garnaalprijzen

Het is thans bepaald uitgesloten dat de prijzen van garnaal zullen verlaagd worden.

Omtrent de sprot- en haringprijzen bestaat geen zekerheid.

Als Prijzen en Looenen thans nog niet zal inzien dat de prijzen voor den vischer in de huidige voorwaarden nog niet voldoende zijn, dan zien we niet in wanneer zij het dan zouden gewaar worden.

Men berekent steeds de winstmarge van den visscher, zonder de vele moeilijkheden na te gaan waarmede hij dagelijks te kampen heeft.

De Reeders verplicht verzekerd te zijn!

«HULP IN NOOD» IS HUN EIGEN VERZEKERING!

Het is onze lezers bekend, hoe binnenkort geen enkel vaartuig meer zee zal mogen kiezen, zoo het niet tegen gevaar en oorlogsriscio verzekerd is.

Talrijke vaartuigen zijn nog niet tegen gewoon risico verzekerd en reeds werden thans door den Hafencommandant van Zeebrugge den reeders verzocht zich te verzekeren tegen gewoon risico, zooniet, zou men vanaf 1 Januari niet meer mogen in zee gaan.

Nu de reeders een eigen onderlinge verzekering «Hulp in Nood» bezitten, waarvan de zetel gevestigd is in de Rentenierstraat 7, te Oostende, is het van belang hen er op te wijzen, dat ze best doen zich bij hunne verzekering aan te sluiten.

Al wie bij «Hulp in Nood» verzekerd is, vormt een spaarpot voor later, welke hij er terug zal kunnen uithalen, zoo hij het bedrijf stil legt.

Wat moet men nog meer verlangen? Zij die bepaalde inlichtingen wenschen, kunnen die bekomen bij de leden van den beheerraad en wel bij de heeren:

Vandenbergh Prosper, Rentenierstraat 7, Oostende;

Giese Karel, de Smet de Naeyerlaan 7, Blankenberge;

Seghers Victor, reeder scheepsbouwer, Sq. Clémentine 62, Oostende;

Denys Jules, reeder scheepsbouwer te Oostende;

Verbanck Leopold, reeder, Fortuinstraat 29, Oostende;

Van Heetvelde August, Serg. de Bruynestraat 29, Blankenberge;

Beyen August, reeder, Schipstraat 29, Nieuwpoort;

Haerincx Jules, reeder scheepsbouwer, Steenstraat 10, Heist-aan-zee;

Vlietinck Constant, reeder, G. Gezellestraat 17, Heist-aan-zee;

Cattoor Henri, reeder te Zeebrugge, wonende te Heist;

Van den Abele Arthur, reeder te Nieuwpoort, Hoogstraat 21;

Technisch Raadgever:

Wauters Prosper, verzekeringsmakelaar, wonende te Deurne-Antwerpen, Nieuwe Langestraat 12;

Agenten:

te Nieuwpoort: Dumon Alfons, Kaalstraat 3;

te Oostende: Verbeke Maurice, Vlaanderenstraat 33;

te Heist: Gobert Robert, Albertplein 29.

Aan hen die naar Grevelingen afvaren

VOORALEER HET TE LAAT IS

Binnenkort zullen een dertigtal vaartuigen de haringvisscherij te Gravelines gaan bedrijven.

Velen onder deze vaartuigen zijn nog niet verzekerd.

Wij kunnen hen slechts aanraden, dit niet uit het oog te verliezen, daar hiermede groote geldelijke gevolgen verbonden zijn.

Het volstaat hen slechts, zonder dat ze daarom geldelijk verlies zullen ondergaan, zich te dekken tegen dit risico.

Daarvoor kunnen zij zich wenden tot «Hulp in Nood», de onderlinge verzekeringsmaatschappij van reeders, waarvan de zetel gevestigd is Rentenierstraat 7, Oostende, waar de heer Vandenbergh Prosper, of alle andere leden van den beheerraad, uitsluitend uit reeders samengesteld, hen nuttige inlichtingen zullen verschaffen.

Wie zich vóór 1 Januari niet verzekerd heeft, riskeert niet meer te mogen gaan vissen.

Elkeen weet nochtans dat er te Gravelines veel geld zal te verdienen zijn.

Aan de Abonnten Binnenland

Binnenkort zal het postbeheer overgaan tot de vertrekking van de postabonnementen voor het jaar 1942.

Alhoewel we door de omstandigheden verplicht zijn ons allerlei beperkingen op te leggen, zoo zijn we overtuigd dat, gezien de groote diensten door «Het Visscherijblad» aan ons volk bewezen, niemand zal weigeren het abonnement voort te nemen, waarin ze steeds zooveel nuttige nieuwsjes te lezen krijgen.

Wij van onzen kant zullen ons best doen om veel en nuttige inlichtingen te geven en ter gelegenheid van Kerstdag hopen we zelfs, evenals vroeger, ook onze muurkalender aan de lezers te schenken.

Buitenland

De aandacht van onze abonnenen in het buitenland wordt er in het bijzonder op gevestigd, dat de tijdens 1941 onderschreven abonnementen op «Het Visscherijblad» den 31 December aangaande verstrijken.

We zullen ons verplicht zien de verzending van ons blad vanaf de eerste week van 1942 stop te zetten, indien de prijs voor een nieuw abonnement niet op tijd gestort is geweest.

We raden bijgevoel onze abonnenen in het buitenland aan, van nu af maatregelen te nemen opdat de abonnementsprijs voor 1942 ons tijdig zou kunnen overgemaakt worden.

De betalingen kunnen gedaan worden langs de clearing op het adres van «Het Visscherijblad» Nieuwpoortsteenweg, 44, Oostende.

Een jaarabonnement kost 60 Belgische frank of f 3,5.

Opdat er in de verzending van ons blad geen onderbreking zou voorkomen, raden we onze abonnenen aan ons schriftelijk van de storting te verwittigen.

DE REDACTIE.

De Aanvaring van de Z.3 en de Z.34

Onze lezers zullen zich herinneren hoe een paar weken geleden de Z.3 van Bernard Couwvizer, bij een poging om de Z.34 van Jozef Dobbelaere te helpen, met dit schip in aanvaring kwam en schade toebreacht.

De Z.3 was juist een paar dagen geleden bij «Hulp in Nood» verzekerd, terwijl de Z.34 niet verzekerd was.

«Hulp in Nood» heeft na onderzoek van de zaak en de vaststelling van de schade, thans besloten het vaartuig Z.34 te doen herstellen op kosten van de verzekeringsmaatschappij, die hiervoor door een herverzekering gedekt is.

Aldus zal schipper Dobbelaere, na officiële keuring van den Staatskeurder, zijn schipje in korten tijd hersteld zien, dank zij het vlug en eerlijk optreden van de onderlinge verzekeringsmaatschappij «Hulp in Nood».

Hiermede heeft de beheerraad van deze verzekering van reeders onmiddellijk bewezen, dat alle reeders hand in hand moeten gaan, voor het welzijn van elkeen en dat van allen.

Zullen ALLE reeders eindelijk begrijpen, dat ze zich samen in hun eigen verzekering moeten vereenigen of zullen ze blijven luisteren naar de lasterpraatjes van enkele groote geldmagnaten, die er belang bij hebben de kleine reeders arm en onwetend te houden om hun eigen belangen steeds gemakkelijker te kunnen leiden ten nadeele van de kleinen?

De tijd is niet ver meer af dat ook hieraan een einde zal gesteld worden in 't belang van hen, die steeds hard moeten sjoeven om elkeen het zijne te geven.

Het gebruik van de Loskaai te Oostende

Door sommige vooraanstaande personaliteiten, werd gemeld dat de visschersvaartuigen binnenkort zouden kunnen beschikken over de oude loskaai, waar de in- en uitvaart gemakkelijk zou kunnen geschieden.

Men verliest hierbij echter uit het oog, dat deze kaai volledig zou moeten gebaggerd worden, dat die baggering minstens 8 dagen in beslag zou nemen en dat daarenboven deze loskaai volledig onveilig is tengevolge van de talrijke onontpofte bommen, welke er mogelijks nog in vertoeven.

Vooraleer van de benutting van dit kaagdeelte te spreken, ware het dus nuttig eerst met hierboven aangehaalde rekening te houden.

Waarom kan niet meer uitgevaren?

Algemeen zijn de klachten van de Oostendse en Zeebrugsche visschers, dat ze zoo weinig kunnen uitvaren. Die van Oostende vaarden in geen tien dagen uit, terwijl het voor de Heistsche en Zeebrugsche visschers er nog erger aan toe is!

Kan er dan niets gedaan om aan dien toestand te verhelpen?

Wij zijn overtuigd dat hieraan met wat goeden wil in deze moeilijke tijden veel kan verholpen worden, maar dan moeten leiders weten wat zij willen en waarheen zij willen.

Het gaat hier immers om den broode van den visscher en voedsel voor de bevolking.

Terug naar Cherbourg

De Z.7 komt terug

Zoals we in ons vorig nummer meldten, is de heer Vandenbergh Zaterdag 22 November andermaal afgereisd, ditmaal met Louis Haerincx, die bezig is met de reparatie van de Z.7 te Vaast la Hougue.

Daarenboven werden alle reparatiestukken van den Z.7 meegedaan, alsook verschillende materialen het vaartuig aanbelangend.

Dat het reizen thans minder en minder aangenaam wordt, is thans meer dan ooit bewezen en beide heeren zijn ditmaal tengevolge van het springen van een band, door het oog van een maald gekropen.

Op de baan van Veurne sprong inderdaad een achterband van het rijtuig, zoo plots en geweldig in twee, dat het rijtuig, na gevaarlijke bokkesprongen in tegenovergestelde richting van waar ze gekomen waren, terecht kwam tusschen twee boomen en in een gracht.

Alles bleef bij een afgedraaid wiel en enkele schrammen, zoodat na een half uur de reis kon voortgezet worden.

Na de grens en wel op 5 Km. van Bergues, liep de reserveband plat, zoodat 5 Km. te voet diende afgelegd om deze te zien repareren, gezien geen tweede reserve voorhanden was.

Te Bergues wou de garagist den band niet meer vernaken, daar het te laat was om hier vóór den Maandag niet meer werkte.

Vergeet niet dat men in Frankrijk vertoefde, waar men aan het werken een broertje dood heeft.

Dank zij tusschenkomst van anderen, deed men het tenslotte toch en met de betaling van 25 fr. was men er van af.

Het kwam er thans op aan denzelfden weg terug te voet af te leggen met een vervaakte «pneu» onder den arm.

't Was geen klein karwei. 't Is immers een plezierreisje te meer, voor het welzijn van... 't Vischie en zijn sjouwers.

Na een vermoeiende tocht, we zijn het marcheeren niet meer gewoon, kwamen we bij den wagen, die met Louis Haerincx ongeduldig op zijn meester stond te wachten, zegt ons de heer Vandenbergh.

't Was inmiddels 6.30 uur 's avonds geworden. De duisternis viel in en... we moesten nog dienzelfden avond, om geen tijd te verliezen, Dieppe op 200 Km. vandaar (en zonder reserveband) bereiken.

De Goddelijke voorzienigheid beschikte er echter anders over en alhoewel we den weg naar St. Omer reeds goed kenden, toch durfden we de snelheid tot meer dan 60 niet meer opdrijven. We hadden zooveel een les ontvangen en een «cassou» van belang gemaakt.

't Is 9 uur 's avonds als we St. Omer bereiken. We hebben nog 175 Km. af te leggen. 't Is koud en pikdonker.

We besluiten den moed er in te houden en voort te rijden met de hoop vóór middernacht Dieppe te bereiken.

Pas zijn we tien km. buiten de stad, of daar lost thans onze voorste band, maar ditmaal heel traag.

Er zit een kopnagel in.

In die donkere nacht ver van huis of kruis, kunnen we niets aanvangen. Km. ver zouden we moeten te voet afleggen en... wat zullen we dan nog in het volgende dorpje vinden.

We vragen in een boerenhuisje waar de naastbijgelegen garage ligt.

't Is nog 10 Km. in Fauquembergies, 't Is bijkans niets.

We pompen onzen band op. Rijden traag voort en na nogmaals gepompt te hebben, bereiken we het dorp.

Van verder rijden is er natuurlijk geen sprake, want de hemel is niet met ons, reserve hebben we niet en 't zou in dien donkeren nacht erger kunnen worden.

Eindelijk vonden we een «hotel»? Het noemt: «Hotel du Cheval Blanc». Daar bekijkt men ons eens, en het antwoord luidt: «Monsieur nous n'avons plus de chambres; elles sont louées aux allemands».

We geven den moed niet op.

We moeten toch slapen en men licht meer hierover.

ons in dat twee honderd meter verder het «Hotel du Lion d'Or» open is.

Wij vinden het na veel zoeken niet onze zaklomp, die in dergelijke oogeblikken zeer kostbaar is, en stappen binnen.

We zien aras dat we niet een goede kerk te doen hebben. Achteraf blijkt het een werktuigkundige-vlieger te zijn geweest bij het Fransche leger, thans voorstander van Pétain omdat hij het Fransche volk, dat volgens hem gansch vervallen is, zal leeren werken en herleven.

Dat het jaren zal duren vooraleer dit bereikt wordt, hoeft geen betoeg.

We vinden er nog iets te eten en tegen onze verwachting in, behoorlijke slapang.

't Verwondert ons niet, want de man en ook de vrouw schijnen menschen te zijn, die weten wat methed en werken beteekent.

En dat is in Frankrijk, hoe Zuidelijker men gaat, hoe veldzamer.

Den anderen morgen zijn we reeds vroeg, als men dit thans nog zoo mag noemen, te been.

We moeten wachten tot 9.45 uur vooraleer een garagist te vinden.

De eene is gaan vissen, de andere slaapt lang, zoodat we na veel mooi praten er eindelijk toe komen onze band te zien vernaken.

't Is immers Zondag en dien dag werken de Fransen zeker niet!

Rond 10 uur 30 zijn we eindelijk gereed en gaan we met goeden moed voort in de zoete hoop, 's middags rond 13 uur Dieppe te bereiken en ons daar van het noodige te voorzien.

Alhoewel we geen groote snelheid durven ontwikkelen, bereiken we rond 12 uur Abbeville, waar we de controlegrens passeeren en 't is 13.15 uur wanneer we voor de zooveelste maal Dieppe bereiken.

We kennen Dieppe zeer goed en weten dus waarheen ons te wenden.

Het «Hotel du Grand Cerf» is ons algemeen kwartier, van waaruit we veel werk verrichten en de correspondentie schrijven, de zaken ons opgedragen aanbelangend.

Moeten we naar de eene of andere haven telefoneren

Notariële en andere Aankondigingen

Studie van den Notaris
Jean DE WYNTER
te Oostende, Kerkstraat, 43.

Op DONDERDAG 11 DECEMBER 1941 te 15 u. in het lokaal «Prins Boudewijn», St. Sebastiaanstraat 22, te Oostende:

INSTEL met ½ % premie
van een

Schoon Burgershuis
kunnende dienen voor HANDELSHUIS te OOSTENDE, Kaaistraat, 53.

Oppervlakte 83 m².
De eventuele rechten op vergoeding voor oorlogsschade zijn medeverkocht. Onmiddellijk genot.
Bezoek: Dinsdag en Donderdag van 14 tot 16 u.
Voor nadere inlichtingen zie plakbrieven of zich bevragen ter studie. (573)

Studie van den Notaris
Jean DE WYNTER
te Oostende, Kerkstraat, 43.

Op DONDERDAG 11 DECEMBER 1941 te 15 u. in het lokaal «Prins Boudewijn», St. Sebastiaanstraat 22, te Oostende:

INSTEL met ½ % premie
van een

Schoon

Opbrengstgebouw
Koninginnelaan 49
te OOSTENDE

Oppervlakte: 108 m².
Centrale verwarming. Warm waterverdeling.
Onmiddellijk genot.
Verhuurd met pacht tot 15 Februari 1942.

Bezoek: Maandag en Donderdag van 14 tot 16 u.
Voor nadere inlichtingen zie plakbrieven of zich bevragen ter studie. (574)

Studie van den Notaris
René LINGIER
te Oostende, Koninginnelaan, 68

TOESLAG

Op MAANDAG 15 DECEMBER 1941, om 3 ure namiddag, ter herberg «Prins Boudewijn», te Oostende, St. Sebastiaanstraat, 22, van

Gemeente STEENE

Gerievigste Woonhuis
Molenaarstraat, 24; groot 137 m².
Gelijkvloers gebruikt door M. Markey. Bovenverdiep ongebruikt.

Na te zien ledere Maandag en Woensdag van 2 tot 4 ure.
Ingesteld: 58.000 fr. (577)

Kantoor van Notaris
J. GHYOOT
Koningstraat, 54, Oostende.

Bij Sterfgeval

INSTEL

Op DINSdag 9 DECEMBER 1941, te 15 u., ter herberg «Prins Boudewijn», St. Sebastiaanstraat 22, te Oostende:

Drie Handelshuizen
OOSTENDE MIDDENSTAD

Lot I. — HERTSTRAAT, nr 14, wijk A, nr 21d, groot 45 m². Verhuurd per maand. Regenwater, putwater, stadswater, gas en elektriciteit.

Lot II. — HERTSTRAAT nr 16, wijk A, nr 22b, groot 46 m². Gedeeltelijk vrij en gedeeltelijk verhuurd per maand. Regenwater, stadswater, gas en elektriciteit.

Lot III. — CHRISTINASTRAAT, nr 53, wijk A, nr 937a, groot 169 m². Verhuurd per maand. Stadswater, gas en elektriciteit.

Samenvoeging voorbehouden voor loten I en II.
Oorlogsschade: Gebruik recht op vergoeding wordt medeverkocht. Zichtbaar: Dinsdagen en Donderdagen 10-12 u. en 14-16 u.

Raadpleeg de plakbrieven. Lastenkohier ter inzage bij den Notaris.
Toewijzing volgt op 23-12-41. (567)

II.

Op DONDERDAG 18 DECEMBER 1941, te 2 u. nam:

VERKOOPZAAL «FLORA»
Veldstraat, 1, te Oostende

Huismeubelen,

Schrijnwerkersgerief

voortkomend van het sterfhuys Sorel, als meubelering van eetkamer, slaapkamers en salon, piano, kleerkasten, linnenkasten, tafels en stoelen, bureeltafels en toilettafel acajou, phonograaf en -platen, naalmaschinen «Singer», radio «Philips 1928» en luidspreker, nieuwe stofzuiger «Premier», schilderijen, garturen, spiegels, glaskwerk en glaswerk, kachels, gas- en haardvuren, beddegoed, enz. enz.

Verders allerhande schrijnwerkersslaam en -gerief, oliën, loten schuurpapier, lijn, lijsten voor kaders, kaders, ladders, groote slaamkast, werkbank, koperen lampen, enz. enz.

Verkoop met gereed geld en 16 % onkosten.

Te bezichtigen in voornoemde verkoopzaal «Flora»: de meubelen daags vóór de veiling en de kleinere stukken den dag der veiling.

Studie van Meester

P. SIMPELAERE
Notaris te De Panne.

ZATERDAG 6 DECEMBER 1941, om 2 ure namiddag in de café «t Zeeij», bij Mr. Th. Debra, Kasteelstraat, De Panne:

TOESLAG
van

Woonhuis

met afhangen te De Panne, palende met een uitweg aan de Vennestraat, er gemerkt nummer 127. Groot: 227 m².
Ingesteld: 10.000 fr. (576)

Studie van den Notaris
de GHELDERE
te Heist-aan-zee.

INSTEL met premie

op MAANDAG 15 DECEMBER 1941, te 15 ure stipt in het «Huis der Notarissen» te Brugge, St. Janstraat 16, van:

HET ZOUTE-KNOKKE

Het welgekende

Hotel-Pension SCHEERENS

prachtig gelegen op den Westhoek der Kustlaan en Elisabethlaan, gevende op de Albert I plaats, groot volgens meting 1059 v.m.

Verplichtende overname van: a) mobilaar mits 45.000 fr.; b) centrale verwarmingsinrichting mits 16.675 fr.

In pacht bij M. en Mme Verstringhe-Scheerens voor 10 jaren, ingegaan den 1 April 1941, mits 4.000 fr. 's jaars gedurende den oorlog, en 18.000 fr. 's jaars van af met het eerste badseizoen na het Vredesverdrag.

Ten overstaan van den bevoegden Heer Vrederechter.

Plan en plakbrieven te bekomen ter studie. (559)

Kantoor van Deurwaarder

Omer VAN HOUTTE
te Brugge, Wijnzakstraat, 6.

Bij Rechtsmacht

Op VRIJDAG 12 DECEMBER 1941, om 3 uur namiddag (Torenuur) stipt te Zeebrugge, «Hotel du Port», Kustlaan, nr. 1, gehouden door den Heer V. Gheyle, zal de Deurwaarder OMER VAN HOUTTE te Brugge, daartoe aangesteld bij bevelschrift, verleend door den Heer Voorzitter der Rechtbank van Eersten Aanleg van Brugge, in date van 27 Oktober 1941, openbaarlijk verkopen onder de voorwaarden van het lastenkohier, opgemaakt in date van 15 November 1941:

HET MOTORSCHIP

H.50 «Pierre-Renilde», met Motor «Moës» van 45 à 50 HP. gebouwd in hout in 1920; lengte 12,82 m.; breedte 4,34 m.; netto tonnage: 6 T. 84/100.

Na te zien mits zich te wenden bij Mr. Léon BERTEN, Zeevaartpolitie te Zeebrugge, Kustlaan nr. 9, den Maandag en Donderdag, van 2 tot 4 uur namiddag.

Op komptant en zonder kosten. (560)

Studie van den Notaris
Henri FRAEYS
te Brugge, Spanjaardstraat, 19.

Om uit onverdeeldheid te treden

Op DONDERDAG 11 DECEMBER 1941, om 3.30 ure in het «Café des Sports», Ursellaan 4, te Heist-aan-zee:

TOESLAG

HEIST-AAN-ZEE
Kursaalstraat, 30

Zeer wel gelegen

Woonhuis

groot 70 vkm., dicht statie en Kursaal. Onmiddellijk beschikbaar.
Ingesteld: 134.000 fr.

Voor bezichtiging zich wenden Knokkestraat, 64, Heist. (579)

Studie van den Notaris

P. PROOT
te Brugge, Witte Leertouwersstraat, 1bis.

WOENSdag 10 DECEMBER 1941, te 3 ure stipt namiddag te Brugge, in het «Huis der Notarissen», St. Jansstraat, 16 (Hamelsdale):

INSTEL
van

WELGELEGEN

Woonhuis

en 70 m² ERF te Brugge, op den hoek der Wulfhage- en Moerstraten, geteekend in de Wulfhagestraat, nr. 24.

Het huis is voorzien van gas, elektriciteit, stadswater en steenputwater.

Bewoond door Mr. A. Hermans mits 225 fr. te maande zonder geschreven pachtvoorwaarden.

Te bezichtigen den Donderdag en Zaterdag namiddag, van 2 tot 4 ure, mits bewijs van den notaris.

½ % instelpenning te winnen. (564)

Studie van den Notaris

de GHELDERE
te Heist-aan-zee.

Bij sterfgeval en om uit onverdeeldheid te treden

INSTEL met premie

op DINSdag 16 DECEMBER 1941, te 3.30 ure stipt namiddag, te Heist, in het «Café des Brasseurs», Hermans Liebaertstraat, bij Alb. Van Meenen, van:

GEMEENTE HEIST
Pannestraat, nr. 13

Een WELGELEGEN

Woonhuis

met afhankelijkheden en erve, groot volgens kadaster honderd zes en negentien vierkante meters.
Bewoond, zonder recht van pacht, door M. Henri Steyaert. (580)

ZOEKLICHTJES

TE KOOP: Visschersboot in zeer goeden staat, thans nog in het bedrijf; 8,20 m. lang, 2,70 m. breed; volledig uitgerust, strooppnet en garnaalkorven, mazoutmotor van 8 tot 10 P.K. Voorwaarden: Herestraat, 1, Oostende. (583)

TE KOOP: 1) Een houten vaartuig met een mazoutmotor 7,9 P.K. «Clayes», gebouwd in 1941; lengte 7,80 m.
2) Een houten open boot met een naphtemotor 12 P.K., lengte 7,80 m.
Beide voorzien van een stel netten en materiaal, strooppnet enz.
Zich wenden bureel blad onder nr. 581.

TE KOOP: Boot nog steeds in de vaart, motor «Atler» 24 P.K. Lengte 10 m., 2,35 m. breed. Met alle toebehoren. Zich wenden: H. Borgerstraat 27, Oostende. (578)

BEKENDDMAKING. — De Firma Debra maakt aan haar geacht cliënteel bekend dat Mr. Marcel Naert geen deel meer maakt van haar personeel. (585)

TE KOOP: een motor Anglo-Beige 10 P.K. in goeden staat met keerkoppeling, stervenbus, schroefas met 1 schroef en een dagtank voor de som van 16.000 fr. Te bevragen bij Edm. Craabeels, scheepsbouwer, Sas-Slijkens, Oostende. (571)

NIUWPOORT. — TE HUUR: twee welgelegen werkmanswoningen, Ankerstraat 11-13, voorzien van gas, elektriciteit en water. Prijs: 100 fr. per maand. Zich wenden: Marktstraat 27, Nieuwpoort. (562)

OORLOGSSCHADE: Gesteisterden kunnen kosteloos alle inlichtingen bekomen, nopens expertisen en het indienen van hun dossier, den Maandag, Woensdag en Vrijdag van 10 tot 3 uur, bij ED. DE VLEGER, Architect, Expert 18, KONINGINNELAAN, Oostende. (548)

GEVRAAGD een oud ZEIL te koop, nog kunnende dienen als beschutting. Zich wenden bureel van 't blad onder nummer 506.

TE KOOP: 1 lot bouwgrond van 240 m², gelegen Leffingestraat te Oostende. Voor inlichtingen te bevelen: 18, KONINGINNELAAN, Oostende. (549)

WENSCHE TE KOOPEN per okkasie: een pupiter (schrijftafel). Aanbiedingen bureel blad onder nr. 356. (356)

GOEDE DACTYLO vraagt plaats. — Voorwaarden opgeven aan het bureel van het blad onder nummer (352)

TE KOOP: Schoon dik spiegelsglas, grootte 150 cm. lang en 47 cm. breed. Zich wenden bureel van 't blad. (288)

GELDPLAATSING, uitstekende waarborgen, hooge interesten. Schrijven bureel van het blad. (256)

Agence Ch. Seys

Rogierlaan, 21 Oostende.

TE KOOP:

Schoon handelshuis, Langestraat. Huis met poort en hof. Contandam. Schoon Huis, 14 plaatsen. Nieuwpoortsweg, Mariakerke-Northlaan. Prachtig onderhouden.

Prachtig landgoed bij Brugge, 2 Ha. 6000 m². Vischrijke vijver enz. Prijs: 600.000 frs.

Kleine Villa, Opex, 90.000 fr.

Schoon Heerenhuis, center van stad. Schoone rapportvillas, Zeedijk bij Pal. Alle confort. 300.000 fr.

Prachtige Villa, center Zeedijk. Hotel-Pensioen, Zeedijk, 35 kamers. 2 Schoone Villas, Mariakerke.

Burgershuis, Westende, gr. Baan. Bouwgronden te Breedene, vanaf 20 fr.; Opex vanaf 80 fr. de m²; bij Zeedijk te Mariakerke 225 fr. de m²; Tarwestraat, bij Elisabethlaan, enz.

TE HUUR:

Huizen: St. Sebastiaanstraat, St. Peterhuizen, Peter Benoitstraat.

DRINGEND TE KOOP GEVRAAGD: Handelshuizen, burgershuizen, enz., groot en klein, in en buiten stad. (582)

Nieuwe

Vischproducten in

Noorwegen

Bij een persinterview gaf de leider van het Staatsvisserijproefstation, Ir. Olav Notevåg, een uiteenzetting over den stand van zaken van het instituut. De laatste proefnemingen, zoo verklaarde hij, hadden de verkrijging van een vischmeel, dat als menscheijk voedsel dienst kan doen, ten doel.

De voor de verkrijging aangewende methode blijkt bijzonder eenvoudig en goedkoop te zijn, zoodat zij zich ook zeer goed leent voor het als veevoeder gebruikte vischmeel, dat tot nog toe door verouderde methoden geproduceerd werd.

Andere, in den laatste tijd nieuw uitgebrachte vischproducten zijn: «Fiskaroni», «Gratinvisch» en «Gratinmeel». De methoden van fabricage hiervan zijn inmiddels aan een particuliere firma afgestaan, die de productie voor den handel thans heeft overgenomen.

Voor het overige worden door het Vischerijproefstation tegenwoordig systematisch onderzoekingen gedaan naar het vetgehalte van visch, voor zover zij gelijktijdig aan de verschillende plaatsen aan de Noorsche kust voorkomen. Hierbij is het doel regelmatige schommelingen vast te stellen.

Andere onderzoekingen hadden ten doel een beter gebruik van kabeljauwlever en kabeljauwleer.

Zoals het Vischerijproefstation te Bergen tegenover de pers mededeelde, worden nieuwe proeven genomen met het gebruik van visch als veevoeder. Hiervoor komen vischafval en onverkochte partijen visch in aanmerking.

De visch wordt geconserveerd met een loog van zoutzuur en kan bovendien vermengd worden met ongeveer 15 kg. melasse per 100 kg. visch, doch moet vóór het gebruik gekookt worden. Het voeder kan zoowel voor varkens als voor kippen gebruikt worden. Naar verhouding bestaat het plan grotere hoeveelheden van dit voeder, indien noodig, op te slaan.

Onze Echo's

Oostende

Opeischingen — Inbeslagname — Bond der Kroostrijke Gezinnen van België.

Verminderug op de reizen per buurtspoorweg 1942. — Het Algemeen Bestuur van de Buurtspoorwegen heeft ons opnieuw de toelating verleend om het afleveren der verminderingkaarten voor de groote gezinnen te bewerkstelligen.

Vanaf Zondag 7 December is het Secretariaat, Ieperstraat 24a, 1e verdiep, ter beschikking om:

1) Voor 1942 de geldigheid te verlengen van de in 1941 afgeleverde kaarten ten gunste van de gezinnen die op 1-1-42 nog ten minste 4 na 31-12-1920 geboren en niet genuwde kinderen tellen;

2) Kaarten op te maken en af te leveren aan de begunstigde gezinnen die er nog geen bezitten.

vereischte stukken: a) trouwboekje; b) de huidige verminderingkaart (1941), de volledige reeks van het gezin; c) niet gebruikte foto's voor de eventueel nieuw op te stellen kaarten; d) een vast inschrijvingsrecht van 5 fr.

Aanbevelingen: Bewaai zorgvuldig de afgeleverde kaarten in een speciale kist. Het er vooral op ze niet te beschadigen of te verliezen. Maak van deze gelegenheid gebruik om uw lidkaart voor het nieuwe dienstjaar 1942 op het Secretariaat af te halen. Gij helpt ons aldus uw eigen belangen te verdedigen. Stort uw bijdrage voor het Weduwen en Weezenloos zoo spoedig mogelijk. Gij hebt er alle belang bij.

Beter verduistering in de gemeenten der arrondissements Brugge en Oostende.

Het College van Burgemeester en Schepenen der Stad Oostende geeft hierna kennis aan de bevolking van de verduistering van een schrijven van de Kreiskommandantur 510 betreffende de verduistering. Het doet een beroep op de bevolking opdat de voorschriften er in vervat nagezeten zouden gevolgd worden.

Spijts herhaalde vermaningen en spijs de opgelegde geldboeten wordt immer nog vastgesteld dat de voorschriften op de verduistering in de Arrondissements Brugge en Oostende, niet voldoende worden nageleefd. Bijzonderlijk is de verduistering kort voor zonsopgang en kort na zonsondergang onvolledig.

In de dagbladen worden de uren der verduistering bekendgemaakt, zoodat de bevolking er zich kan naar voegen.

De bijzondere ligging van het kustgebied eischt dat de voorschriften op de verduistering zeer streng nageleefd worden. Er zal van onzentwege over gewaakt worden, dat in gebouwen betrokken door militairen, waar hier en daar overtredingen zouden vastgesteld worden, streng opgetreden wordt.

Ik verzoek U dienvolgens al de Burgemeesters, ook deze der ontooigede gemeenten, nogmaals aan de voorschriften betreffende de verduistering te herinneren. In de eerstvolgende weken zal ik nagaan welk gevolg er aan deze laatste verduistering gegeven werd.

Indien de overtredingen op de verduisteringsvoorschriften geen einde nemen, zal ik in de toekomst geen geldboeten toepassen, maar de belanghebbende burgers de levering van elektrisch stroom doen ontzeggen en degenen die de overtreding in het kustgebied plegen, straffen met verwijdering uit het kustgebied wegens begunstiging van den vijand.

De leden van de Weermacht worden ook verzocht van hunne wapens gebruik te maken, wanneer er licht in de huizen opgemerkt wordt. Ik kan slechts nogmaals op het belang der lichteafweersvoorschriften wijzen, en verwacht dat de laatste herinnering nageleefd wordt.

Ik begeer uiterlijk op 5 December e.k. de maatregelen te kennen die zullen genomen zijn.

De Kreiskommandant, Ortman.

Pierre LANNOYE-VANTYGHEN ZEILMAKER

★ Gelast zich voor alle werk: zeilen, zonnesteurs, bachen, enz.

Overvloedstraat, 76 - Oostende
Handelsregister 9390 (25)

BURGERLIJKE STAND

GEBOORTEN

22 Nov. — Daniel Steyaert van Oscar en Simonne Milh, Vrijhavenstr. 9; Julien Mus van Julien en Maria Vanderwall, Schipperstr. 44.

23. Suzanne Casteleyn van Roland en Anna Delever, Christinastr. 64; Michèle Blumer van Fred en Marcellina Hoofd, Lijnbaanstr.

24. Rachel Mommercy van Pierre en Jeanne Trouw, J. Besagestr. 34.

25. — Rita en Willy Reynders van Leonard en Alice Coeney, Gen. Jungbluthlaan 6.

26. — Henri Tratsaert van Jacques en Jeanne Billiau, Torhoutstr. 42.

27. — Monique Tanghe van Edmond en Marie Vanblaere, Plantenstr. 88.

28. — Sibylle Seureynck van Juvenal en Marie Joos, G. Gezelestr. 86; Steene; Marcel Germonpré van Maurits en Madeleine Legelin, Amsterdamstr. 66.

STERFGEVALLEN

23 Nov. — Victorine Decuninck, 72 j. wed. Joannes Desmet en Leontius Zeebroeck, echtg. Eduard Soenens, Pontonstraat; Leonie Van Graeschepe, 86 j. wed. Jean Dossaer, Van Iseghemlaan 40; Anna Verstrynghe, 78 j. ongh. Peter Benoitstr. 38.

24. — Sophia Boels, 56 j., echtg. Karel Pison, Tarwestr. 117; Henri Bonte, 6 j., echtg. Mathilde Saelsens, Veldstr. 48.

25. — Elodia Gelmeyer, 75 j., echtg. Jozef Van Hoey, Dr. Verhaeghestr. 20; Louise Dewulf, 58 j., echtg. Gerard Mahieu, Frère Orbanstr. 13.

26. — Gilbert Fiers, 26 d., woont te Steene.

29. — Ludovica Wellescomme, 67 j. wed. Nicolaus Fremant, Sportstr. 61.

HUWELIJKEN

28 Nov. — Rogier Decker en Emma Deman; Theophil Pire en Yvonna Mestdag.

29 Nov. — Jan De Rooy en Margriet Bourgoinie; Alfons Pauwels en Yvonna Chodoire.

HUWELIJKSAFKONDIGINGEN

30 Nov. — Nieuwenhuyse René, elektriker, Duivenhokstr. 72 en Luyssaert Anna, Christinastr. 147; Nyville Hubert, visscher,

De Toestand van onze Visscherij na den Wereldoorlog

V.

Doen wij, na dit overzicht der verscheidene uitbatingvormen, de volledige samenstelling der Belgische zeevisschervloot op 31 December 1926, dan treffen wij nog slechts 563 vaartuigen van allen aard aan; een tastbare vermindering van 26 eenheden heeft dus plaats gehad, uitsluitend ten nadele der kleinjiverheid.

Een vooruitgang is evenmin te bespeuren in de vereeniging der kapitalen op zeevisscherijgebied. De huisvaderlijke vorm van uitbating is er bijna algemeen. De bestaande handelsmaatschappijen zijn ook te Oostende reeds in achteruitgang. Op het gebied der stoomvaart, is daarentegen de kapitalistische vorm van uitbating uitsluitend toegepast.

VESTIGING VAN DEN TOESTAND IN 1927

Het jaar 1927 schijnt de Belgische visschervloot gevestigd te hebben in een toestand, die enigszins mag aanzien worden als de uitkomst der evolutie die zij, in de laatste jaren, onder den heiligen invloed der economische en mechanische factoren, doorgemaakt heeft en die zich, voornamelijk op het kleinbedrijf, met andere woorden op de zeevisscherij, deed gelden.

Feitelijk heeft dit laatste woord niets anders meer dan de betekenis eener overlevering, aangezien de loutere zeevloot op 13 eenheden gevallen is. De stoomspil en, in de laatste vier jaren, de oliemotor, hebben gansch dit veld overrompeld; de stoomspil zelf wordt thans door den drang der verbeterde ontploffingstoestellen traagzaam maar zeker achteruit gezet.

De berusting zeevoeren aangestipt is echter op te merken in velerlei opzichten der uitbating, zoo op het gebied der stoomvisscherij, als op dit der mindere productievormen. De gesteldheid der stoomvloot bleef immers, om zoo te zeggen onaangetast. Het aantal Oostendische ondernemingen (10) is, in 1927, hetzelfde gebleven als in het voorgaande jaar. Het aantal vaartuigen is van 56 op 55 gevallen, door de uitschakeling van twee middelmatige stoomtrawlers, die echter door de aanwinst van een vaartuig van hogere klas vergoed werden. Voegen wij er nochtans bij dat twee kleine voormalige stoomdrijvers, te Blankenberge als trawlers uitgereed, deze haven voor goed verlaten hebben, zoodat Oostende opnieuw alleen het middenpunt der Belgische stoomvisscherij geworden is.

Deze schommelingen hadden hun invloed op de tonnenmaat der stoomvloot, zelfs te Oostende, in dien zin dat zij van 3.427 T. op 3.370 T. gezonken is. In deze opgaven zijn overigens begrepen 5 Oostendische stoomschepen, die voort de Franche aanlegaven Pécamp bevaan en die bijgevolg een beperkt nationaal belang opleveren. Het is de eerste maal, in het over het algemeen verspoedig tijdperk, dat sedert 1922 voort onze visscherij aangebroken is, dat een dergelijke achteruitgang, hoe licht hij ook zij, opgemerkt wordt. Het is des te meer treffend, daar er geen bijzonder omstandigheden op handels- en nijverheidsgebied schijnen te kunnen ingeroepen worden om hem te verklaren, en schijnt dus anders niets te zijn dan het gevolg eener verpozing, na de krachtinspanning die de zeevisscherijkringen gedaan hebben om hunne uitrusting aan de Belgische handelsmogelijkheden aan te passen.

Deze gevolgtrekking wordt overigens bevestigd door de beschouwingen betrekkelijk de gesteldheid van de zee- en motorvloot. Het aantal ondernemingen is, weliswaar, geklommen van 292 tot 303, wat de strekking eener toegenomen verspreiding van den scheepseigendom, sedert den wereldoorlog waargenomen, voort bevestigt, maar deze aangroei had slechts weinig invloed op de gestelsterkte der vloot, aangezien zij slechts van 338 tot 346 eenheden gerezen is, terwijl de tonnenmaat daarentegen, zooals in de stoomvloot, enigszins verminderde; deze laatste viel van 4.667 op 4.644 T. De zeer lichte achteruitgang in dit laatste opzicht is overal te bespeuren, behalve te Helst en te Oostende en, in deze laatste stad zelfs, is de tonnenmaat niet in verhouding met de aanwinst van gedeekte sloepen (van 183 tot 191).

Dit verschoonsel bevestigt eens te meer de omzetting, die de zee- en motorvloot, in het opzicht der vaartuigsoorten, in de laatste jaren ondergaan heeft, en die haar hoogtepunt schijnt bereikt te hebben; althans was in 1927 de verschuiving naar omlaag veel minder duidelijk dan in 1926. De proportie sloepen van 10 T. en min blijft agenoeg dezelfde (49 t.h.), evenals die der vaartuigen van meer dan 10 tot 25 T. (33 t.h.). Daaruit blijkt tezelfdertijd dat de grotere zee- en motorvloot, wier gestadige inzinking wij opgemerkt hebben, thans tamelijk wel stand gehouden heeft en zelfs met een paar eenheden versterkt wordt.

Ondertussen, zooals hoger reeds herinnerd wordt, gaat de indringing van den technischen motor, met ongeminderde snelheid haren gang, en wordt zij overigens vergemakkelijkt door de uitmuntende uitslagen, die de kustvisscherij in de seizoenangsten van sprot en haring te beurt heeft. De aanwinst van motordrijfkraft valt in het oog op gansch de lijn, zonder eenig onderscheid van vaartuigsoort. De groote sloepen van 25 tot 50 T., die deze zuiverkracht in de laatste jaren met meest achterdocht bejegend hebben, nemen thans een ruim evenredig aandeel in den algemeenen vooruitgang. Het aantal motorschepen is aldus gerezen van 227 tot 254, zooals blijkt uit de volgende samenvatting:

Tonnenmaat	Aantal hulpmotoren	1925	1926	1927
— 5 T.	28	44	47	
5 — 8 T.	40	63	70	
8 — 15 T.	20	28	32	
10 — 15 T.	32	39	40	
15 — 20 T.	25	20	26	
20 — 25 T.	16	12	14	
25 — 40 T.	21	19	24	
40 — 50 T.	2	2	3	
50 — 60 T.	1	—	—	
	185	227	256	

Drie vierden der gedeekte vaartuigen zijn met technische drijf- en ophaalkracht uitgerust. Geen enkele visscherijplaats maakt op deze evolutie uitzondering; zonder onvoorziene hinderpalen, zal deze laatste, naar alle vooruitsicht, binnen een paar jaar voltrokken zijn.

De opene en halfgedekte vaartuigen blijven hunnerzijds aan deze beweging niet vreemd; zij ook beginnen ruimschoots beroep te doen op den hulpmotor om hunne beweeg- en vangkracht te vermeerderen; maar, spijs als, blijft hunne bedrijfstekste voort dalen. Dadelijk na den wereldoorlog waren zij 275 in getal, aan bijna evenveel varende reeders toebehoorende; thans zijn zij nog

slechts 160, tegen 167 in 1926 (rekening houdend met een twintig afgestulde booten), alhoewel het getal opvarenden van 285 tot 297 geklommen is. Dus nog eens drukker uitbating van beperkt middelen, die hare uitlegging vindt in een gedeeltelijke aanwending van mechanische drijfkraft en waarschijnlijk ook in gemis aan kapitaalsvermogen.

De geringe beweegkracht die de visschervloot, in haar geheel genomen, in 1927, aan den dag gelegd heeft, wordt gekenmerkt door het feit dat het aantal van alle vaartuigsoorten om zoo te zeggen onveranderd gebleven is. In 1926 was dit totaal 563; in 1927, 561; in 1919, 559. De Belgische vlag heeft dus in de laatste tien jaar, op dit gebied, weinig of geen ontplooiing gekend.

Roerloos ook bleef de kapitaalsvereeniging, onder vorm van handelsvennootschappen. Noch op gebied der stoomvaart, noch op dit der zee- en motorvaart, kwam enige wijziging tot stand. De Oostendische stoomvisscherij blijft uitsluitend in handen van dergelijke vennootschappen; terwijl zes maatschappijen 20 zee- of motorsloepen, tegen 22 in het voorgaande jaar, in de vaart houden.

Rechtbanken

RECHTBANK TE BRUGGE

Melkvervalschingen. — Zekere Valentine Dumez, wonende Panneslag, Heist-aan-Zee, werd wegens doopen van melk en verkoop van deze waar veroordeeld tot een boete van 1050 fr. of 1 maand gevangenisstraf met publikatie van het vonnis en aanplakking.

Het schatten van de grootte van schepen

Van deskundige zijde verneemt het D.N.B. het volgende omtrent de techniek, die de duikboten toepassen om de grootte van tot zinken gebrachte schepen vast te stellen.

Bij de toegepaste methode is de waarschijnlijkheid van een juiste schatting grooter dan de kans zich te vergissen. De commandant van de duikboot beschikt over een geheele reeks middelen om de afmetingen van een schip met groote nauwkeurigheid te bepalen.

Als een schip in zicht komt, schat de commandant eerst de vermoedelijke lengte, de hoogte, enz. Zoodra de vrachtboot nadert, wordt afzonderlijk nagegaan hoe lang zij is, hoeveel masten zij heeft, hoe de schoorsteenen zijn gebouwd e.d. Andere kenteekenen zijn het aantal luiken, de plaats van de masten, de afmetingen van den bovenbouw, het aantal reddingboten, enz. Dikwijls herkent de commandant uit al deze details terstond een hem bekend type. Is dat echter niet het geval, dan meldt hij alle bijzonderheden telefonisch aan zijn officier van de wacht, die in een scheeps-catalogus het type opzoekt, dat de opgegeven kenteekenen vertoont.

Ook bij nacht kunnen deze waarnemingen zeer nauwkeurig geschieden. Ieder die dienst heeft op de brug, krijgt bevel een der genoemde kenteekenen na te gaan. Bij deze schattingen speelt ook een belangrijke rol de ervaring van al deze mannen, die in twee jaar duikbootoorlog al zooveel schepen tot zinken hebben gebracht.

De Sociale Maatregelen ten voordeele der Visscherij in Nederland

STEUN AAN DE REEDERS

Door den Secretaris-Generaal, waarnemend hoofd van het Departement van Landbouw en Visscherij, werd een besluit genomen waarbij steun verleend wordt aan de reeders.

De bijzondere bepalingen van dit besluit luiden:

BEVOEGD ORGANISME

Uit het Landbouw-Crisisfonds zal door bemiddeling van de Nederlandsche Visscherijcentrale, gevestigd te 's Gravenhage, steun worden verleend aan reeders, onder de voorwaarden en krachtens de regelen vastgesteld in het besluit. De aan deze laatste uit te keeren steun mag uitsluitend worden aangewend voor de bestrijding van de door de Centrale, in overleg met den Accountantsdienst van het Departement van Landbouw en Visscherij nader te bepalen kosten, dienende om het reederbedrijf in stand te houden.

Het bedrag der steunuitkeering wordt voor elk reeder afzonderlijk door de Nederlandsche Visscherijcentrale in overleg met hoogervermelde dienst vastgesteld.

FASTSTELLING VAN DEN STEUN

Bij de vaststelling van den steun wordt o.a. rekening gehouden met het aantal en het type der visschervlaatuigen, welke den betrokken reeder ter beschikking staan, met de normale kosten van onderhoud van vaartuigen en bedrijfsuitrusting — voor zoover het de onderhoudskosten van vaartuigen betreft, met inachtneming van de door de Scheepvaartinspectie te stellen voorwaarden — met den aard en omvang der overige bedrijfskosten, zooals van personeels als van materiële aard en voorts met eventuele der reeders uit andere hoofde verleende tegemoetkomingen in de personeel of materiële bedrijfskosten.

VAN STEUN UITGESLOTEN

Komen voor de steunuitkeering niet in aanmerking de visschervlaatuigen welke door de Deutsche marine zijn gevorderd en welke zich in het buitenland bevinden, noch de visschervlaatuigen welke, naar het oordeel van de Scheepvaartinspectie en de Visscherijcentrale, in zoodanigen staat verkeeren, dat zij niet meer ten volle voor de uitoefening der visscherij geschikt kunnen worden geacht.

VERPLICHTING VAN DEN REEDER

De reeders, die voor steun in aanmerking willen komen, zijn verplicht alle door de Centrale en/of den Accountantsdienst verlangde gegevens te verstrekken, welke kunnen dienen ter vaststelling van het voor den betrokken reeder

Wetenschappelijke Causerie in verband met de zeevisscherij

De tweede causerie ging door op Woensdag 26 November j.l. in de kinema-zaal «Rex Cinema». Ze werd opgeluisterd met tal van lichtbeelden.

De opkomst was onverwacht groot en meer dan 400 aanhooorders hebben de uitnodiging beantwoord, waaronder de heeren Commandant Coutaux, Directeur van de Rijksmarineschool; Velthof, Directeur van de Visschershaven; Poppe, Bureelhoofd bij den Dienst voor de Zeevisscherij; Directeurs, leeraars en leerlingen van beide visscherscholen; Leeraars en leerlingen van den 4en graad van het officieel en vrij onderwijs.

De heer Gills handelde over:

1. Het Zoutgehalte;
2. Het Plankton;
3. De Levensleer en Visscherij van de Sprot.

Hier volgt een korte samenvatting van zijn uiteenzetting.

1. — HET ZOUTGEHALTE.

De schommelingen van het zoutgehalte hebben een aanzienlijken invloed op de samenstelling van de fauna. De zeedieren leven meestal in wateren met bepaald zoutgehalte en ze verdwijnen wanneer het zoutgehalte de bepaalde grens te buiten gaat. Het schoonste bewijs hebben we in de Baltische, waar alleen zeedieren vertoeven in het Westelijk gedeelte, waar het zoutgehalte een normaal zoutgehalte heeft, echter naar mate men Oostwaarts vordert neemt het zoutgehalte af en verminderen de zeedieren. In het Oostelijk gedeelte dezer zee verdwijnen de zeedieren met het zoutgehalte. In de zoutputten verdwijnt de fauna naarmate het zoutgehalte toeneemt en het Suez-kanaal, waarvan de wateren op sommige plaatsen 65 p.d. zoutgehalte bereiken, vormt een onoverschrijdbare barrière voor de zeedieren die het wagen van de Middellandsche Zee naar de Rode Zee over te zwemmen.

Evenwel zijn er visschen die er toe komen zonder hindernis van de zoutwaterrievieren naar zee over te zwemmen: de aal of paling wordt geboren in de open Oceaan in de zoogenaamde Sargasso Zee, dat is op duizenden kilometer van de Europeesche kusten. Op driejarige ouderdom komen de nog teedere palinkjes die daar geboren werden onze kustwateren aan en de rivieren binnenzwemmen. Het is in het brakke- en zoutwater dat ze hunne mestingsperiode komen doorbrengen en na een verblijf van 3 en meer jaren trekken ze als volwassen slachtrijpe individuen terug naar den open Oceaan waar ze, op diepten van 500 tot 1000 meter diepte, op hun beurt, het voortbestaan van hun ras gaan verzekeren.

De zalm doet het tegenovergestelde: hij plant voort in het rivierwater en brengt zijn voedingsperiode door in zee, op de vastelandschelling, tusschen 300 en 500 meter diepte. Bij deze trekken speelt het zoutgehalte een belangrijke rol.

2. — HET PLANKTON.

De wezens die in zee vertoeven vormen twee voornaamste groepeerings: de eene vertoeft bij het zeebodem en wordt *Benthos* genoemd; de tweede ontmoet men overwegend in de oppervlaktewaterlagen van 0 tot 200 meter diepte; ze heet *Plankton*.

Het plankton wordt samengesteld uit planten en dieren, vandaar vegetatieve en animale plankton.

1) *Vegetatieve plankton*. De bedrijvheid van dit plankton overtreft van verre deze van het animale plankton. Zonder overdrijving mogen we bevestigen, dat het leven, van alle in zee voorkomende dieren, in onmiddellijk verband

te bepalen steunbedrag. De reeders zijn verplicht ten opzichte van de Centrale of den Accountantsdienst aan te toonen dat de te hummer beschikking uitgekeerde steunbedragen aangewend zijn voor het met deze uitkeering beoogde doel.

UITKEERING VAN DEN STEUN

Zoodra het steunbedrag is vastgesteld zal, voor zoover mogelijk, de steun, naar gelang van zijn bestemming, worden uitgekeerd in wekelijkse of maandelijke termijnen.

Voor zoover dit doelmatig mocht zijn ter berekening van het met de steunregeling beoogde doel, kunnen de steunbedragen geheel of gedeeltelijk aan een organisatie van reeders ter beschikking worden gesteld.

Verder wordt voorzien dat de Crisis-steunbeschikking voor reeders zal worden ingetrokken zoodra met betrekking tot de tegemoetkoming in noodzakelijke bedrijfskosten een regeling uit anderen hoode mocht getroffen worden.

EN VOOR DE BELGISCHE VISSCHERIJ?

Men weet dat de Belgische visscherij totaal op haar eigen is aangewezen. Van hoogerhand wordt geen steun voorzien. De reeders hebben bijgevolg alleen het hoofd te bieden aan alle uitbatingkosten en bedrijfskosten van de nijverheid verbonden. Deze lasten zijn in elk geval niet geringer dan bij onze Noordereen. Onlangs hebben we deze in een bijzonder artikel van nabij ontleed. De visscherijmogelijkheden langs onze kust zijn daarenboven hier niet zoo belangrijk en uitgebreid als in Holland, zoodat met evenredige geringe opbrengst, dezelfde lasten moeten worden gedekt, zonder dat van Hoogerhand eenige verlichting verleend wordt.

Kortelings stelden we de vraag of de prijzen van garnaal en sprot zullen verlaagd worden. De bevoegde Commissie, die met het onderzoek dezer kwestie zou kunnen gelast worden, mag den bijzonderen toestand van onze visscherij, die zich door eigen middelen moet recht houden, niet uit het oog verliezen. De vergelijking van de maximumprijzen voor de door onze vaartuigen aangevoerde visch en garnaal, met deze vastgesteld in de naburige landen, geeft geen vaste aanwijzing.

Toen de toelating verleend werd om de visscherij opnieuw te bedrijven, werden talrijke vaartuigen in het bedrijf gesteld. In den laatsten tijd merkt men op dat verscheidene eigenaars, voornamelijk te Oostende, waar de visscherij het minst loonend schijnt te zijn, zich trachten van hun eigendom te ontdoen, wat toch geen bewijs is van voorspoed van hunne uitbating.

We komen op de kwestie van steunverleening aan reeders in Holland terug.

W. C.

staat, ja zelfs geheel afhangt van het bestaan der nietige diatomeeën of kristallineeren en aanverwante aigen. Deze microscopische wezentjes vormen het oervoesel van al wat in zee leeft.

2) *Animale plankton*. In dit plankton zijn het niet alleen de microscopische, eenzelige wezentjes waarmede we te doen hebben, ook de meest verschillende klassen ontmoeten we in den pelagischen wereld, zelfs de groote zoogdieren, als de cetaceeën zijn er in vertegenwoordigd.

De kleinste planktondierjes behoren meestal tot de zoogenaamde oerdiereën of protozoa. Deze organismen staan op zulk een lagen trap van ontwikkeling, dat er bij hen nog geen ware weefsels, nog geen ware organen tot stand zijn gekomen. Bij deze diertjes is noch mag, noch slakdam voorhanden, ook ontbreken de ledematen. De zeevoek, een lichtgevend diertje, behoort tot deze oerdiertjes.

Onder de hoogere organismen hebben we de copepoden of roepspruitkreeftjes, die als vischvoeder van allergrootste betekenis zijn. Op zekere tijden van het jaar komen ze in kolossale hoeveelheden voor. Deze halfmicroscopische schaaldierjes zijn 1 tot 5 mm. groot. In 1 cm³ spijbsrij uit de maag van een haring tellen men tot 14.000 copepoden.

De aasgarnaaltjes die 25 tot 50 mm. groot groeien en aan de garnaal gelijken, zijn insgelijks van groot belang als vischvoedsel, ze vormen het geliefkoosd voedsel van den haring en makreel. Het is de reden waarom beide vischsoorten, gedurende hun mestingsperiode, in dezelfde zeegebieden worden aangetroffen.

3. — DE LEVENSLER EN VISSCHERIJ VAN DE SPROT.

De sprot behoort tot de familie der clupeidae of haringachtigen, waarvan ze de kleinste soort uitmaakt. Sprotten die 15 cm. bereiken zijn zeldzaam in de Vlaamsche Zee.

De sprot bewoont de Europeesche kusten van den Noord-Atlantischen Oceaan, vanaf de Middellandsche Zee tot de Loffodden Eilandengroep, gelegen aan de Noordwestkust van Noorwegen.

Voortplanting. — Het is op tweejarige ouderdom dat de sprot voor de eerste maal deelneemt aan de voortplanting. Het sprouwijf brengt gemiddeld 5000 eitjes voort, die 1 mm. doorsnee hebben, ze zijn voorzien van een oliebolletje en drijven aan de oppervlakte van de zee. De bevruchting van het sprouwijf is van korten duur, in wateren die 8 tot 10 centigraden warm zijn, vereischt het uitbroeden slechts 3 tot 4 dagen en hoe warmer hoe sneller het ei ontkiemt.

Ontwikkeling van ei tot visch. — Bij het ontkiemen van de sproularve 3.5 mm. lang, ze is kleurloos. De zwemvinnen verschijnen bij larven die 16 tot 20 mm. groeien en de schubben wanneer ze 25 tot 33 mm. meten. Alsdan is de larve volkomen sprot en nu verlaat ze de mondingen der stroomen en de onmiddellijke nabijheid der kust; het is een trek naar de voederweiden die op wel-nigen afstand van de kust zijn gelegen.

Op éénjarige leeftijd bereikt de sprot 6 tot 7 cm.; op twee-jarigen, 10 cm.; op driejarigen, 12 cm. en op vierjarigen, 13 cm. Ondere sproten worden zeldzaam in onze kustgebieden aangetroffen. De oudste sprot, waaroever gewag werd gemaakt, ontdekte men in een kabeljauw-maag; zij was 6 jaar oud en mat 171 mm.

De ouderdom van de sprot kan men het gemakkelijkst lezen op de schubben, deze vertoonen groeizonen en winteringen; telt men bijv. 2 winteringen, dan is de sprot aan zien de schub toebehoort op zijn 3e levensjaar.

Voedsel. Het zijn de roepspruitkreeftjes dat men overwegend in de maag van de sprot aantreft.

SPROTVISSCHERIJ

Jaarlijks komen op de Franche en Belgische kust, vanaf begin November tot einde Februari, ontelbare sprotscholen om te paaien en geven hier aanleiding tot een allerbelangrijkste sprotvisscherij waaraan, bij weinig uitzondering, alle Belgische kustvisschers deelnemen.

Deze paaiconcentratieën zijn overwegend samengesteld uit tweejarige individuen die tot 80 procent de vangsten uitmaken.

Bij den aanvang van het sprotselzoon bestaan de vangsten uit zuivere sprotscholen; echter naarmate het sprotselzoon vordert, bestaan ze uit een mengsel van sprot en éénjarige harinkjes, die door onze visschers dikwijls worden genoemd. Het gebeurt dat deze dikkoppen een groot procent bekomen en dan is de sprotvisscherij maar weinig loonend, daar de dikkoppen bij den afval worden gerekend, die dan voor een spotprijs door de vischmeelfabrieken worden opgekocht.

Het stroopnet blijft steeds het meest gebruikte vischtuig bij de sprotvisscherij. Het is een passief vischtuig dat van een aan-anker-iggend schip te water wordt gelaten en waarin de sprot met den stroom stroomt.

Deze vangstmethode levert de beste uitslagen bij springvloed, wanneer de getijstrooming sterk is. Bij krantijk komt er weinig of niets in het stroopnet terecht. Daarom zijn er visschers die sinds jaren het stroopnet verwezen hebben en het vervangen door een aangepaste sleepkor. Het is een actief vischtuig dat de sprot najaagt en naar binnensleept. Zoodoende wordt de invloed van de getijstroomingen uitgeschakeld, nochtans worden de beste vangsten altijd buitgemaakt bij volle maan.

De sprotvisscherij is een van de moeilijkste visscherijen die zich voordoen, om reden dat de sprotscholen gedurig heen en weer reizen. Ook verliezen de sprotscholen veel tijd bij het opzoeken van de sprotscholen en best dat ze hierbij geholpen worden door de meeuwen, die echte sprotroovers zijn en de streken waar de sprot dicht voorkomt gedurig overvliegen.

De aanwezigheid van groote benden meeuwen is dan een nuttige aanwijzing bij het opzoeken van de sprotscholen. De Belgische sprotvisscherij bedraagt jaarlijks gemiddeld 3 miljoen kilogram. In de Noord-Atlantische wateren bereikt de jaarlijkse vangst gemiddeld 50 miljoen kilogram en wetende dat er gemiddeld meer dan 100 individuen in één kilogram zijn, mag men de jaarlijkse verdeling op meer dan 5 milliard individuen schatten.

De voordrachtgever werd na zijn uiteenzetting, door zijn auditorium, geestdriftig toegejuicht.

De derde en laatste causerie zal doorgaan op Woensdag 24 December a.s., om 10.15 uur en nogmaals in de kinema-zaal «Rex Cinema», die door den heer Vanhakendover zoo bereidwillig aan den Dienst voor de Zeevisscherij ter beschikking werd gesteld.

VISSCHERS !
VOOR UWE SCHEEPSHERSTELLINGEN EN NIEUWBOUW WENDT U TOT DE WERKHUIZEN **BELIARD-CRUGHTON & Co** OOSTENDE S.A.

Wendt U bij **STERFGEVAL** tot **August Verburgh** Aannemer van Begrafenissen OOSTSTRAAT, 36 — OOSTENDE

LIMONADEFABRIEK «CROWN»
E. Vanderstraeten
Metsersstraat, 18 — Oostende
Handelsregister Oostende 3040
CROWN CITRON
CROWN LIMONADE
CROWN ORANGE
Bijzondere prijzen voor voortverkoopers (126)

MEKANIEKE TOUW-, GAREN- EN NETTENFABRIEKEN
Ostend Stores & Ropeworks
N. V.
REEDERIJKAAL — OOSTENDE
Alle benodigdheden voor Zeevaart, Zeevisscherij en Openbare Werken
Mazout «Purfin»
DIESEL MOTOREN «SULZER» (300)

Muziekinstrumentenfabriek

WYNBERGHE IVAN
Wettig gediplomeerd
Garenmarkt, 30 — BRUGGE
Eerste klasse fabrikatie — Allerhande herstellingen — Groot keus blaas-, snaarinstrumenten, accordeons, phono's. (132)

Bandagen

Orthopædie

BREUKBANDEN naar maat en volgens geval.
BUIKBANDEN voor hangbuik, zwangerschap, na operatie.
ORTHOPÆDIE APPARATEN voor ruggraat misvorming, beenderziekte.
KUNSTBEENEN in licht metaal.

Verdonck-Minne

7. H. SERRUYSLAAN OOSTENDE
ONTVANGSTUREN: Ieder werkdag, van 9 tot 11 en van 3 tot 6 uur (29)

Stoommachinen-Motoren-Stoomketels

Industrielle des Pêcheries

Samenwerkende Vennootschap
REEDERIJKAAL (rechtover de Slipways)
ALLE MEKANIEKE VERMAKINGEN EN CONSTRUCTIES
Alle smids-, plaat-, koper- en zinkwerk voor schepen
Levering van alle Benodigdheden
Oliën, Verven, Kettingen, Chikkels, Katoen, Carbure, enz., enz.
Tel. 71741 en 72781 Postcheek 99138 Handelsregister 95 (37)

Week 11 dat dank zij de VERZACHTENDE, KOORTSWERENDE en VERSTERKENDE eigenschappen van **Het Wit Kruis** Het pijnstillend middel dat versterkt

dit het meest doelmatige geneesmiddel is tegen

Griep

Hoofdpijn, oververmoeienis of koorts zijn dikwijls het begin van griep. Houdt haar tegen met een paar «WIT KRUISJES» en U zult in staat blijven uw dagelijksch werk te verrichten, want indien U de ziekte haar gang laat gaan loopt U gevaar een paar dagen in bed te moeten blijven.

GRIEP - RHEUMATISCHE PIJNEN - STRAMHEID - VERMOEDHEID - HOOFD- EN TANDPIJN - PIJNLIJKE MAANDSTONDEN

IN ALLE APOTHEKEN

DIESEL-DEUTZ
Scheepsmotoren
VALCKE
Gebr. n. v.
OOSTENDE